

השבוע בתנועה הקיבוצית

תאריך: 22/01/2016

עדכון בנושא מגה

השבוע היינו עדים להתקפות חסרות הבחנה על הקיבוצים שהוצגו כחלק מבעלי השליטה בחברת מגה הקורסת. יש להעמיד דברים על דיוקם: מאז ימי המשבר וההתאוששות ממנו, התנועה הקיבוצית איננה מנהלת עסקים. הפעילות הכלכלית מנוהלת על ידי הארגונים הפועלים כקואופרטיבים אזוריים. הארגונים האזורים הללו מחזיקים באחזקות שונות, ובפעילויות אחדות, כל אחד על פי חלקו. אחת הפעילויות היא בחברת אלון הריבוע הכחול הציבורית (נסחרת בבורסה), שהיא הבעלים של מגה. מכאן, החלטות חברת מגה מתקבלות על פי כללי הרגולציה המוכרים, והיא מחויבת לתת דין וחשבון לדירקטוריון החברה בלבד.

אין לנו כוונה לעצום את עינינו לנוכח סכנת גדיעת מקור פרנסתם של אלפי עובדים. התנועה הקיבוצית עושה ככול שבידיה והיא שותפה לדאגה להמשך פרנסתם של עובדי מגה. התנועה הקיבוצית מזדהה עם מאבקם הצודק של העובדים למען מכירת מגה "כעסק חי" וכמקשה אחת, על מנת לבצר את עתידם. לא נפנה עורף לעובדים שנתנו מעצמם במשך שנים למען מגה ומצאו בה מקור פרנסה. נציין כי בחודשים האחרונים הובילה הנהלת מגה צעדי התייעלות, שכללו מכירת סניפים לגורמים מפעילים אחרים. הדבר הוביל אומנם להפסקת עבודתם של למעלה מ-2000 עובדי מגה, אך אפשר את קליטתם המידית בחברה קמעונאית אחרת. אנו סומכים את ידנו על הנאמנים שמונו לחברה על מנת שיובילו למציאת פתרונות דומים, אשר יהיו מקובלים על העובדים ולא יפגעו במטה לחמם.

הבנות חינוכיות

השבוע התקיימה בבית התנועה הקיבוצית ישיבה ראשונה לגיבוש ההסכמות וישוב מחלוקות בין התנועה הקיבוצית לבין תנועות הנוער המסונפות לתק"צ. לפגישה הגיעו

שלושת המזכ"לים של "התנועות הכחולות": רועי יסוד, מזכ"ל הנוע"ל, איתי זינדברג, מזכ"ל השוה"צ ואילן גזית מזכ"ל המחנות העולים. מי שמייצגת את התנועה הקיבוצית בכל ההליך היא דבי ברא"ס, הן בכובעה כמ"מ מנהלת אגף החינוך, והן בכובעה כמנהלת ארגון "שבילים" (ארגון החינוך הקיבוצי-התיישבותי). יחד עמה תיוצג התנועה ע"י אורי אופיר, מנהל הכספים של אגף החינוך, ואפרת קרינסקי, מנהלת מדור החינוך הבלתי פורמאלי. בדיון השבוע נכח מזכ"ל התנועה ניר מאיר, שביקש להתוות את מסגרת הדיונים, ובראשם הקביעה- שתעבור כחוט השני לאורך כל הדיונים - התנועה הקיבוצית אינה מתכוונת להקים תנועת נוער חדשה. אין כל כוונה שכזו ובמילא הדבר אינו נדרש בקיבוצי התנועה פועלות תנועות נוער הממלאות את יעדן, והן מהוות זרוע עיקרית בפעילות הנוער למען הקהילה, ובעיקר במעורבות חברתית של הנוער הקיבוצי. פעילותן היא בבחינת נכס אסטרטגי

עבור התנועה הקיבוצית, ומכאן גם הרצון לייצר מודל של עבודה בו מתאפשר לכל הגורמים לפעול תוך שיתוף פעולה מרבי, המתקיים תוך חופש פעולה מרבי. שותפה בכירה נוספת למודל העבודה המשותף יכול את מנהלי יחידות נוער, במועצות האזוריות.

מי שתוביל את הליך גיבוש ההבנות היא תקוה טננבוים, ראש המוסד לבוררות וגישור בתק"צ. על אף תפקידה הרשמי, היא אינה נדרשת לבצע כאן הליך של בוררות, כי אם להוביל למתווה של הבנות מוסכמות. שני הצדדים ציינו את ניסיונה המרשים ועובדת היותה בכל הצמתים הנכונים, בכל הקשור למערכות היחסים בין תנועות הנוער לתק"צ, ומכאן יכולתה להבחין באותן מהמורות המכשילות את שיתוף הפעולה. הפגישה השבוע יוחדה להצגה ראשונית בה הצדדים ביקשו לתאר את המציאות המשתנה בקיבוצים, במרחב הכפרי ובמדינה, שחייבה אותם להיערכות חדשה, כזו המבטיחה את המשך קיומן של מערכות החינוך החברתי-קהילתי ביישובים. הן תנועות הנוער והן התק"צ עשו זאת תוך קידום דיאלוג עם המדינה, ועולה השאלה לגבי מקומו של כל אחד מהגופים עבור הקיבוצים. כבר בפגישה השבוע הוסכם כי יש לברך על מצב בו ניתן לקדם ולהעשיר את מרכיבי החינוך הבלתי פורמאלי, לנוער בקיבוצים. משתתפי הדיון ציינו כי מעבר לרצון לגיבוש הבנות לעבודה משותפת, הרי שהם מבקשים לייחד מפגשים אלה על מנת לבסס מצב בו יותר ויותר בני נוער בקיבוצים יפעלו במסגרות הבלתי פורמאליות ויהיו מעורבים בפעילות חברתית ענפה.

כנס הערבה

השבוע התקיים בערבה התיכונה, כנס הערבה ה-4 במסגרת התערוכה החקלאית המתקיימת למעלה מ-20 שנה, סמוך למושב חצבה. האירוע השנתי מכנס אליו את החקלאים מכל רחבי הארץ ליומיים של דיונים ומפגשים מקצועיים, ומתקיים על רקע של משבר חריף בענף החקלאות הישראלית. התערוכה היוותה פלטפורמה להצגת פיתוחים חדשים של חקלאי הערבה, המונחים על ידי רצון לספק ביקושים בתחום הטרנד הבריאותי-אורגני ולדרישה לזנים ייחודיים ומפתיעים. בין הפיתוחים שהוצגו: שיח המגדל בו זמנית תפוחי אדמה ועגבניות, פרי שמוריד את רמת הסוכר בדם (פפינו), ועגבנייה צהובה בטעם אגס למסעדות יוקרה. ביום הראשון לכנס התקיים הפאנל המרכזי בו השתתפו שר החקלאות אורי אריאל, ח"כ חיים ילין ואיתן ברושי, מזכ"ל התנועה הקיבוצית ניר מאיר, ומזכ"ל תנועת המושבים מאיר צור. במהלך הפאנל התייחס שר החקלאות לנושא מחירי המים הגבוהים, שמטריד את החקלאים, והבטיח כי הנושא יוסדר בחודשים הקרובים ובכל מקרה "לא יאחר מ"סוף השנה". שר החקלאות הבטיח בדבריו כי "נביא את משק המים לסידורים ומחירים אחרים שיאפשרו לעשות חקלאות יותר רווחית". מארח הכנס, ראש מועצת ערבה תיכונה, אייל בלום, התייחס בהמשך היום להישגי השנה האחרונה והביע תקווה שהמגמה זו תימשך, כשהוא מציין (כדוגמה) את ביטול מס המעסיקים על עובדים זרים, אחרי 12 שנים של מאבק עיקש.

"צוותא" - נתיב חדש לבוגרי הנח"ל בקיבוצים

בסוף שבוע שעבר, התקיים סמינר ראשון של השותפות בין תנועתית "צוותא". מדובר על שיתוף פעולה ראשוני בין התנועות: בני המושבים, הצופים, וצמרת, לבין מעגל הקבוצות והתנועה הקיבוצית (מיזמות המהלך). עיקרו של שיתוף פעולה מבקש

לסלול נתיב חדש לתנועות המתעניינות בהמשכיות של בוגריהן ושאין חלק ממסלולי "תנועת בוגרים" של תנועות הנוער הכחולות. הסמינר התארח בקיבוץ העירוני תמוז שבבית שמש, ובבית הספר האתגרי ברנקו וייס שבעיר. השתתפו בו 6 גרעינים שונים וביניהם שני גרעיני התנועה הקיבוצית בנח"ל, הנמצאים כעת בפרק המשימה הלאומית (גרעין אביר- שבקיבוץ ארז, וגרעין קואלה בכפר עזה). סה"כ נטלו בו חלק כ-90 בני ובנות גרעין שעסקו בשאלות של חיים בקבוצה, הגשמה והמשכיות במסגרות השונות. מארגני האירוע ביקשו למקד כמטרה עיקרית, את חיזוק העיסוק בהמשכיות בחיי קהילה, תוך עשייה בפריפריה, וזאת לאחר המסלול הצבאי. בסיום סוף השבוע, ציינו מארגני הסמינר בסיפוק ובקורת רוח את התחלתם של התהליכים הבונים מנהיגות צעירה. חיזוק מנהיגות זו מרמזת על היווצרות צורה חדשה ומעניינת, של המשכיות בוגרי מסלול הנח"ל בתנועה הקיבוצית.

מכפילים את הכוח, בקיבוץ גברעם

קיבוץ גברעם מציג תהליך מרשים של יצאה ממשבר וצמיחה דמוגרפית ראויה לציון. במהלך החודש האחרון נקלטו בקיבוץ 36 משפחות במסלול של חברות מלאה. משפחות אלו כוללות 71 חברים וחברות, ו-62 ילדים המגדילים משמעותית את מערכות החינוך בקיבוץ, בכל הגילאים. קליטת המשפחות

החדשות מהווה שיא לתהליך עמוק שעבר קיבוץ גברעם. במהלך שנת 2010 נקלע הקיבוץ למשבר כלכלי- חברתי שחייב אותו לעבור לניהול של וועד ממונה בראשותו של דן לבנון. לאחר תהליך ייצוב ורתימת כל הכוחות הפועלים בתוך ומחוץ למשק, החלו בגברעם בתהליך קליטה משמעותי, במטרה להצעיר את הקיבוץ ולחזק את המרכיב הקהילתי ביישוב. במהלכו התקיימו עשרות מפגשים עם מועמדים רלוונטיים והושקעו משאבים ואנרגיה בתהליכי איתור ומיון אותן משפחות המעוניינות לחיות את חייהן כחברי קיבוץ גברעם. הנקלטים החדשים מגיעים ברובם מהאזור הסובב את גברעם. זה אינו סוף התהליך- בכוונת הקיבוץ לקלוט במהלך שנת 2016 עוד 12 משפחות, ובכך לקבע מצב של כ-100 חברים וחברות חדשים בקיבוץ. עבור קיבוץ שכלל 125 חברים בתחילת התהליך, מדובר בלא פחות מחיזוק דרמטי לחוסן הקהילתי ולהוויה הקיבוצית. "רואים את האור בקצה המנהרה" אומרת פאולה בן גל, המנהלת העסקית של הקיבוץ. "מסיטואציה קשה ומורכבות, לקיבוץ פורח עם חיי קהילה עשירים בקיבוץ רב דורי".

ביה"ס "שחף" זכה בפרס הארצי בתחום החינוך הגופני

משרד החינוך העניק פרסים לבתי ספר בעבור הצטיינותם בתחום החינוך הגופני. בין בתי הספר המצטיינים בולט ביה"ס "שחף" מקיבוץ דגניה א'. מדובר בביה"ס ששרט על דגלו את טיפוח תלמידיו לחשיבה עצמאית, ולרגישות לצרכיו של האחר. בית הספר "שחף" משקיע במגוון פעילויות ספורט מתוך תפיסה חינוכית הרואה בפעילות ספורט כמסייעת להתפתחות הגוף,

הנפש ויכולות קוגניטיבית המסייעות ובהשתלבות חברתית תקינה של הילד. השקעה בפעילות ספורטיבית היא אחת מהפעילויות דרכה מבקש ביה"ס להקנות לילדים ידע רלוונטי, שיסייע לתפקד בצורה עצמאית בחברה המודרנית. מטעם ביה"ס "שחף" השתתפו בטקס המנהלת, בקי חפץ ומורי החינוך הגופני ואתם הגיעו בכירי אגף החינוך במוא"ז עמק הירדן. בקי חפץ הייתה זו שבירכה בשם הזוכים: "היום חינוך לאורח חיים בריא הוא אתגר אמתי. שהרי העולם שלנו מלא בגירוויים: טלוויזיה, מחשב, אוכל מהיר, וכו'. באחד הביקורים של ועדת הפרס בבית ספרנו התקיימה שיחה עם התלמידים ואחד מהם אמר: "קשה לי מאוד בקריאה ולכן הגעתי לבית ספר "שחף"- כאן התחלתי להתאמן באתלטיקה קלה ועם עבודה קשה הגעתי להישגים מרשימים. כך הבנתי שאם אשקיע את אותם מאמצים בקריאה אז יש סיכוי שגם שם אתקדם. וכך קרה- היום אני לגמרי קורא, בזכות עבודה קשה, אמונה והתמדה."

המסע של דיוויד

לאחרונה פורסם סיפורו של דיוויד בן שמעון, רקדן בלהקת המחול הקיבוצית. דיוויד חלם על ריקוד מגיל קטן, אבל הוא בוודאי שלא חלם על מסע הקסם שהוביל אותו מווירג'יניה ארה"ב אל במת אולם זכרי בגעתון ואל שורות הנבחרת הבוגרת של להקת המחול הקיבוצית. בגיל 26 עזב דיוויד

את ניו יורק וחזר ללמד מחול בעיר הולדתו. דווקא החזרה לוויירג'יניה זימנה לו את מה שהוא מכנה "המפגש הגורלי בחיי". הכוונה למסע הופעות של להקת המחול הקיבוצית, תחת הנהגתו של המנהל האמנותי רמי באר. הסיור בארה"ב הפגיש בין השניים והקליק המקצועי שנוצר היה מיד. מכאן כבר הייתה קצרה הדרך להצטרפותו לתכנית "מסע מחול", במסגרתה רקדנים מכל העולם מגיעים לארץ למשך חמישה חודשים, ומתגוררים בכפר המחול שבקיבוץ געתון. במהלך התכנית הם רוקדים ולומדים עם רקדני הלהקה ומקבלים שיעורים וסדנאות. בנוסף לפעילות המקצועית, מעניקה התכנית הזדמנות להכיר את התרבות הישראלית, ללמוד עברית, לסייר בארץ ולהשתתף בפעילות התנדבותית בגליל המערבי. אל חיידק המחול של דיוויד הצטרף גם חיידק החיים בארץ, ולאחרונה הוא השלים את הליכי העלייה לארץ. להשלמת התמונה החליטה אמו, ג'נאלי, לבוא ולהשתקע בגליל המערבי, בעקבות ביקור בנה. מוזמנים לקרוא את סיפורו מעורר ההשראה של דיוויד, בלחיצה כאן .

מספר אירועים מעניינים בקרוב:

- **יום השואה הבין-לאומי:** בית לוחמי הגטאות; ב- 26.1 יתקיים הכנס תחת הכותרת: **פליטות והגירה - אז והיום**. הכנס יבחן את מצבם של מיליוני פליטים ומהגרים המנסים בעת הנוכחית להגיע אל האיחוד האירופי. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#). יד מרדכי; **רצח עם מאז השואה- האמנם "לעולם לא עוד"?** האירוע יתקיים ב-27.1, בהשתתפותם של פעילים מהתחום. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **אקטיביזם הורי-** כנס משפחות לילדים עם מוגבלויות, של ארגון אהדה, יתקיים ב-26.1 בקיבוץ יקום. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **יצחק טבנקין וארץ ישראל השלמה-** יום עיון לכבוד צאת ספרו של יעקב צור, יתקיים ב במשכן לאמנות בקיבוץ עין חרוד, ב-28.1. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **קבלת שבת לסופר אמיר גוטפרינד** עם צאת ספרו האחרון "**הר האושר**", תתקיים ב-19.2 בצוותא. לרכישת כרטיסים מוזלים: קוד 2016. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **פרלוד לשנסון**. תזמורת נתניה הקאמרית הקיבוצית בסדרת הופעות מיוחד בניחוח צרפתי, סדרת הקונצרטים תתקיים החל מ- 27 לינואר, עד 3 לפברואר. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).

מוטיבציה ומחברות

ב-8 בפברואר ייפתח מחזור שני של קורס מוטיבציה ומחברות. מחקרים מלמדים כי מוטיבציה הוא כישור שניתן לפתחו. נכון להיום ידוע על קיומם של 118 מפתחות הנעה אישיים, כשלכל אחד ואחת מאתנו יש בין 12-8 מפתחות שכאלו... איך מזהים אותם? איך נותנים להם מענה והופכים את האדם לבעל מוטיבציה? איך מחברים את החברים לקיבוץ ומעלים את רמת המעורבות שלהם בו?

מוזמנים לקורס מרתק של המטה השיתופי ביחד עם פרופ' צבי סגל (חברת Motiva), המביא תובנות חדשניות ובלתי מוכרות בתחום המוטיבציה. הקורס בנוי משלושה מפגשים שייערכו בתאריכים: 08.02.16, 15.02.16, 22.02.16, והוא מיועד לממלאי תפקידים בקיבוצים כמזכירים, מנהלי קהילה, מרכזי משק, רכזי צוותים וענפים, מנהלי משאבי אנוש, וממלאי תפקידים במפעלים. הקורס יתקיים בקבוצת יבנה. מומלץ! שובר פרדיגמות ופותח אפשרויות פעולה...

להרשמה: shitufi@tkz.co.il

ט"ו בשבט הגיע

שבוע הבא נציין את חג הנטיעות, הוא חג האילנות, הוא ט"ו בשבט... תאריך וחג חקלאי-הלכתי בארץ ישראל, שבמשך השנים התקבע כחג טבע, ונוהגים לציין אותו בנטיעת עצים ובעיסוק בענייני איכות הסביבה. מספר בנימין יוגב (בוג'ה) ממכון שיטים: "בט"ו בשבט שנת 1890 מוציא מנהל בית הספר בזיכרון-יעקב את תלמידיו לנטיעת עצים. המנהג הולך ומתפשט בירושלים,

אחזת בית והמושבות העבריות. הרעיון מכה שורש עד כי נדמה שמנהג זה הוא עקרו של ט"ו בשבט מימים ימימה. כך במשך שנים מאה הלכו ילדי ישראל עם את, שתיל ושיר בלב לטעת".
כפי שמעיד בוג'ה המנהג נמשך וקיבל צביון ייחודי בקיבוצים. אשמח לקבל עדכונים על כך. אני פונה לכל העוסקים בתכנון החג בקיבוצים- אנא עדכנו מהי תכנית החג בקיבוצכם, וכמובן שאשמח לקבל במהלך החג תמונות ו/או סרטונים. מוזמנים להעביר לי ישירות במייל :
dover@tkz.co.il או בדף הפייסבוק של התנועה בלחיצה כאן.

לקראת הסערה המתקרבת אחל לכולנו סוף שבוע רגוע ונעים, עתיר בחוויות מועילות וטובות.

שי אלט, דובר התנועה הקיבוצית, 058-6650088.